

FÖRELÄSNING 15

Så här får man 6.0 på Tentamen 2007-04-12

1

Konvergent eller divergent?

a) $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{k^3}{3^k}$ är konvergent

Kvot kriteriet $\frac{\frac{(k+1)^3}{3^{k+1}}}{\frac{k^3}{3^k}} = \left(\frac{k+1}{k}\right)^3 \cdot \frac{1}{3} = \left(1 - \frac{1}{k}\right)^3 \cdot \frac{1}{3} \rightarrow \frac{1}{3}$ då $k \rightarrow \infty$

b) $\sum_{k=1}^{\infty} \cos\left(\frac{k^3}{3^k}\right)$ divergent då termerna $\rightarrow 0$

c) $\sum_{k=1}^{\infty} (-1)^k \cdot \frac{\sin \frac{1}{k}}{k}$

$\begin{cases} \frac{\sin \frac{1}{k}}{k} & \text{är avtagande} \\ \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{\sin \frac{1}{k}}{k} = 0 \end{cases}$

Leibniz $\Rightarrow$ konvergent

Alternativt

$$\left| (-1)^k \frac{\sin(\frac{1}{k})}{k} \right| = \frac{\sin \frac{1}{k}}{k} \leq \frac{1}{k^2} \Rightarrow \text{abs konv.} \Rightarrow \text{konvergent}$$

d) Jmf. med integralen.

e) $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{(k!)^{1/k}}{k} > \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k}$ divergent $\Rightarrow$ divergent

2 För vilka positiva heltal n, m kan $U(x, y) = x^n - y^m$ vara realdelen av en analytisk funktion $f(x+iy) = U(x, y) + iV(x, y)$?

Bestäm i dessa fall $f(z)$ om $f'(1) = 1+z$:

Harmonisk: $\Delta U = U''_{xx} + U''_{yy} = 0$ (laplaceoperator)

* Vi deriverar U två gånger *

$$\Delta U = n(n-1)x^{n-2} - m(m-1)y^{m-2} = 0$$

Har lösningar

$$\begin{cases} m=n=2 \\ m=n=1 \end{cases}$$

← Vi tittar på dessa två fall.

$m=n=1$ (med C.R ekv)

$$U = x - y$$

$$U'_x = 1 = U'_y \Rightarrow V = y + g(x)$$

$$-U'_y = 1 = U'_x \Rightarrow g'(x) = x + C$$

$$f(x+iy) = \underbrace{(x-y)}_U + i \underbrace{(x+y+C)}_V$$

Vi vill ha en funktion av z .

trick: $f(x+iy) = x + iy + iC \Rightarrow f(z) = (1+i)z + iC$

$$f(1) = (1+i)1 + iC = 1 + 2i \Rightarrow C = 1$$

$$\Rightarrow f(z) = (1+i)z + i$$

○ $m=n=2$

○ $U = x^2 + y^2$

$$U'_x = 2x = U'_y \Rightarrow U = 2xy + g(x)$$

$$-U'_y = -2y = U'_x = 2y + g'(x) \Rightarrow g(x) = C$$

$$f(x+iy) = \underbrace{(x^2 + y^2)}_U + i\underbrace{(2xy + C)}_V$$

○ $f(x+iy) = x^2 + iC \Rightarrow f(z) = z^2 + iC$

$$f(1) = 1 + iC = 1 + 2i \Rightarrow C = 2$$

$$\Rightarrow f(z) = z^2 + 2i$$

3

- a) Bestäm alla rötter till ekvationen
 $13 + 5 \cos z = 0$

Vi använder eulers formler

$$13 + 5 \frac{e^{iz} + e^{-iz}}{2} = 0 \quad , \quad [w = e^{iz}]$$

$$\Rightarrow 26 + 5(w + w^{-1}) = 0$$

$$\Leftrightarrow 5w^2 + 26w + 5 = 0 \Leftrightarrow w^2 + \frac{26}{5}w + 1 = 0$$

$$\Leftrightarrow \left(w + \frac{13}{5}\right)^2 - \frac{13^2}{5^2} + 1 = 0$$

$$\Leftrightarrow \left(w + \frac{13}{5}\right)^2 = \frac{169 - 25}{25} = \frac{144}{25} = \frac{12^2}{5^2}$$

$$\Leftrightarrow \boxed{w = -\frac{13}{5} \pm \frac{12}{5}} \Rightarrow \boxed{w_1 = -5} \\ \boxed{w_2 = -\frac{1}{5}}$$

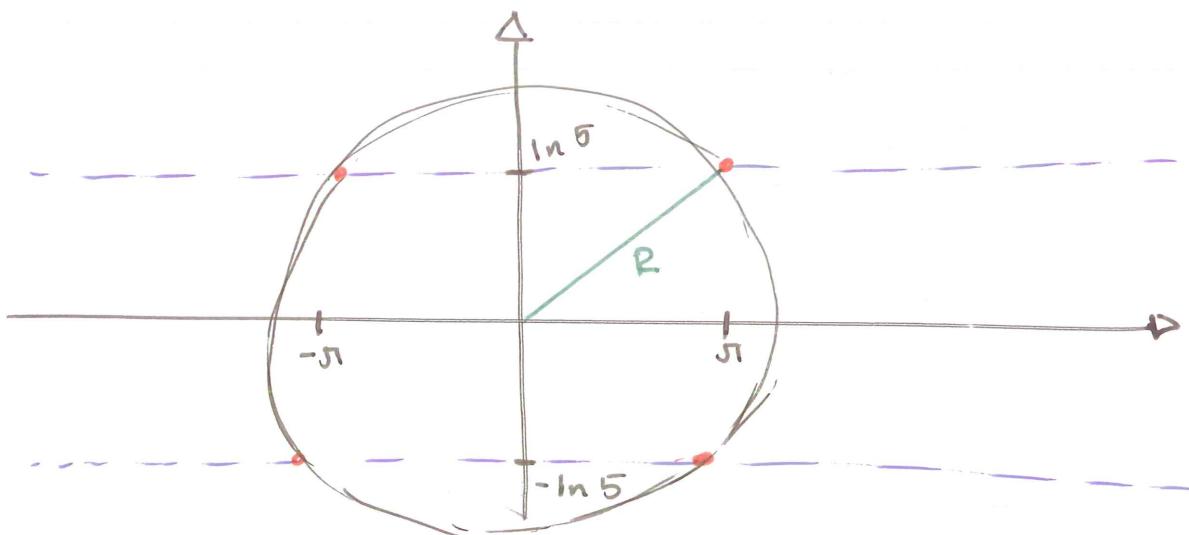
$$e^{iz_1} = w_1 = -5 \Rightarrow iz_1 = \ln 5 + i(\pi + 2\pi k)$$

$$e^{iz_2} = w_2 = -\frac{1}{5} \Rightarrow iz_2 = -\ln 5 + i(\pi + 2\pi k)$$

$$\Rightarrow \boxed{z = \pm \ln 5 + (\pi + 2\pi k)}$$

b) Funktionen $f = \frac{1}{1+5\cos z}$ är analytisk i en omgivning av $z=0$. Då kan f' utvecklas i en potensserie $\sum_{n=0}^{\infty} a_n z^n$ kring origo.
Vad är konvergensradien?

$R =$ avstånd mellan origo & närmsta pol.
(ty termvis derivation påverkar ej R).

$$R = \sqrt{(\ln 5)^2 + 5^2}$$

c) Bestäm a_0 och a_1 i potensserien i b).

$$a_0 = f'(0)$$

$$a_1 = f''(0)$$

formelsamling:

$$c_k = \frac{f^{(k)}(a)}{k!}$$

$k=0$ och 1
eftersom potensserien är derivatan.

4

Låt en talföljd a_n ha sambandet:

$$a_{n+2} = pa_{n+1} + qa_n, \quad a_0 = A, \quad a_1 = B$$

$$0 < p < \frac{1}{2}, \quad 0 < q < \frac{1}{2}.$$

Visa att potensserien $\sum_{n=0}^{\infty} a_n z^n$ har en konvergensradie $R > 1$.

$$a_{n+2} - pa_{n+1} - qa_n = 0$$

$$P(r) = r^2 - pr - q = 0$$

$$\Leftrightarrow \left(r - \frac{p}{2}\right)^2 - \frac{p^2}{4} - q$$

$$\Leftrightarrow r = \frac{p}{2} \pm \sqrt{\frac{p^2}{4} + q}$$

$$a_n = C_1 r_1^n + C_2 r_2^n$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n z^n = C_1 \sum_{n=0}^{\infty} r_1^n \cdot z^n + C_2 \sum_{n=0}^{\infty} r_2^n \cdot z^n$$

Krav för konvergens: $|r_1 z| < 1, \quad |r_2 z| < 1$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} |z| < \frac{1}{|r_1|} \\ |z| < \frac{1}{|r_2|} \end{cases} \quad R = \min\left(\frac{1}{|r_1|}, \frac{1}{|r_2|}\right).$$

$$\sqrt{\frac{p^2}{4} + q} < \sqrt{\frac{1}{4} \left(\frac{1}{2}\right)^2 + \frac{1}{2}} = \sqrt{\frac{9}{16}} = \frac{3}{4}$$

$$\Rightarrow 0 < r_1 < \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} + \frac{3}{4} = 1$$

$$-\frac{3}{4} < r_2 < 0$$

Detta betyder att:

$$|r_1| < 1 \text{ och } |r_2| < 1$$

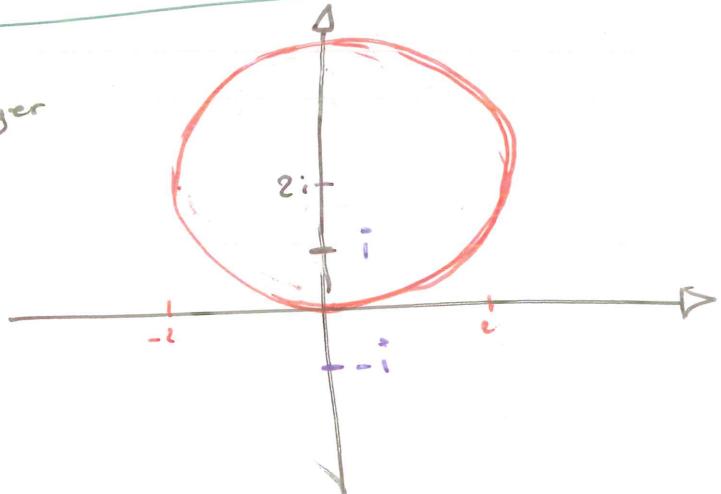
$$\Rightarrow R = \min\left(\frac{1}{|r_1|}, \frac{1}{|r_2|}\right) > 1 \quad \#$$

5) a) Beräkna $I = \int_{|z-2i|=2} \frac{\cos(z)}{z^2+1} dz$ (positiv orient.)

Endast residyn i ligger innanför.

$$\Rightarrow I = \operatorname{Res}_{z=i} \frac{\cos z}{z^2+1} =$$

$$= 2\pi i \cdot \left. \frac{\cos z}{2z} \right|_{z=i}$$

$$= 2\pi i \cdot \frac{e^{ii} + e^{-ii}}{2i} = \pi i \cdot \frac{e^i + e^{-i}}{2} = \boxed{\pi i \cosh(1)}$$

b) Beräkna integralen $I = \int_0^{2\pi} \frac{1}{k + \sin \theta} d\theta, k > 1$.

$$\int_\gamma f(z) dz = \int_\alpha^\beta f(z(t)) \cdot z'(t) dt$$

Använd denna regel baklänges!

$$r: e^{i\theta}, \quad \theta: \mathbb{R} \rightarrow [0, 2\pi]$$

$$z'(\theta) = ie^{i\theta}$$

$$\int_0^{2\pi} \frac{1}{k + \frac{e^{i\theta} - e^{-i\theta}}{2i}} \cdot \frac{ie^{i\theta} d\theta}{ie^{i\theta}} =$$

$$= \int_0^{2\pi} \frac{1}{k e^{i\theta} + (e^{i\theta})^2 - 1} \cdot \frac{ie^{i\theta}}{1} d\theta =$$

$$= \int_{|z|=1} \frac{z}{z^2 - 1 + 2ikz} dz \quad , \quad k < 1 .$$

* Vi har överfört funktionen till en komplex integral som vi kan bestämma mha residylkalkyl. *

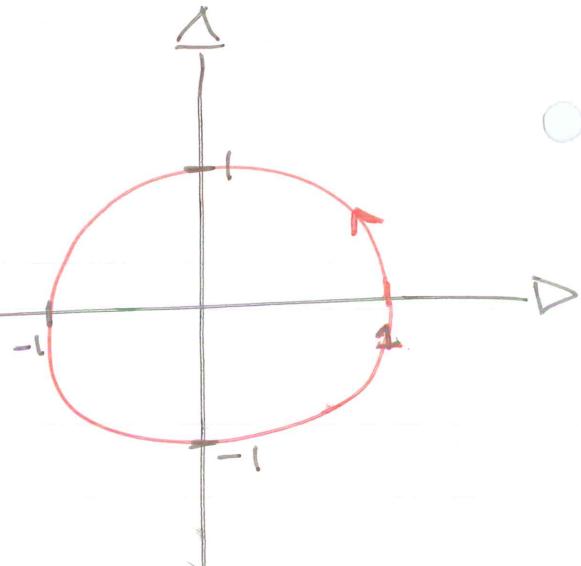
Nollställen

$$z = -ik \pm i\sqrt{k^2 - 1}$$

$$z_1 = -i(k + \sqrt{k^2 - 1}) \text{ utanför!}$$

$$z_2 = -i(k - \sqrt{k^2 - 1}) \text{ inomför!}$$

$$\int_{|z|=1} \frac{1}{z^2 - 1 + 2ikz} dz = \operatorname{Res}_{z=z_2} \frac{1}{z^2 - 1 + 2ikz} = \boxed{\frac{2\pi i}{\sqrt{k^2 - 1}}}$$

6 Den 2π -periodiska funktionen f ges av:

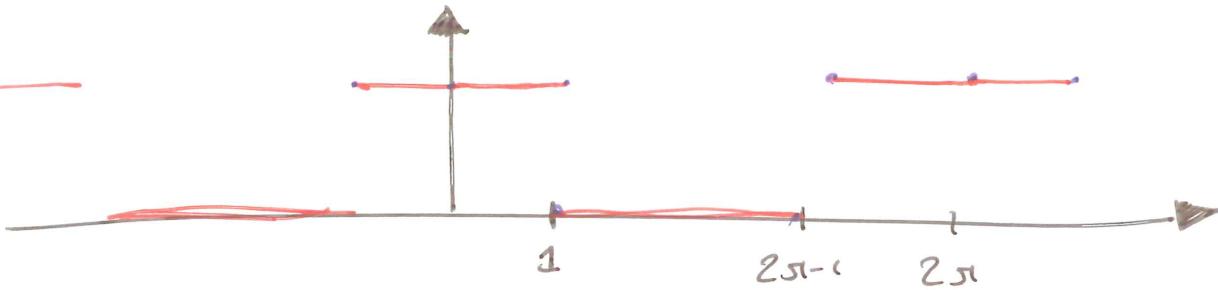
$$f(t) = \begin{cases} \pi & \text{då } 0 < t < 1 \\ 0 & \text{då } 1 < t < 2\pi - 1 \\ \pi & \text{då } 2\pi - 1 < t < 2\pi \end{cases} \quad \text{och har}$$

en trigonometrisk fourierserie:

$$1 + 2 \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\sin^2(k)}{k^2} \cos(kt).$$

NÄSTAN SAMMA SOM INL-UPPGIFT.

a) Beräkna $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{\sin^2(kt)}{k^2}$

$$a_k = \frac{2 \sin k}{k}$$

b) Konvergerar serien likformigt?

Kontinuerliga termer $u_k(t) = \frac{2 \sin k}{k} \cos(kt)$

Men ej kontinuerlig seriesumma

SATS: $\sum_k u_k$ konv. likform. $\left\{ \begin{array}{l} \sum_k u_k(t) \text{ är kont.} \\ u_k \text{ är kontinuerl.} \end{array} \right. \Rightarrow \text{Ej likf. konv!}$

c) Seriesumman approximeras med
 $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{\sin^2 k}{k^2}$. Uppskatta felet.

$$\left| \frac{\pi - 1}{2} - \sum_{k=1}^{100} \frac{\sin^2 k}{k^2} \right| = \left| \sum_{k=101}^{\infty} \frac{\sin^2 k}{k^2} \right| <$$

$$\leq \sum_{k=101}^{\infty} \frac{1}{k^2} \leq \int_{100}^{\infty} \frac{1}{x^2} dx = \left[-\frac{1}{x} \right]_{100}^{\infty} = \boxed{\frac{1}{100}}$$